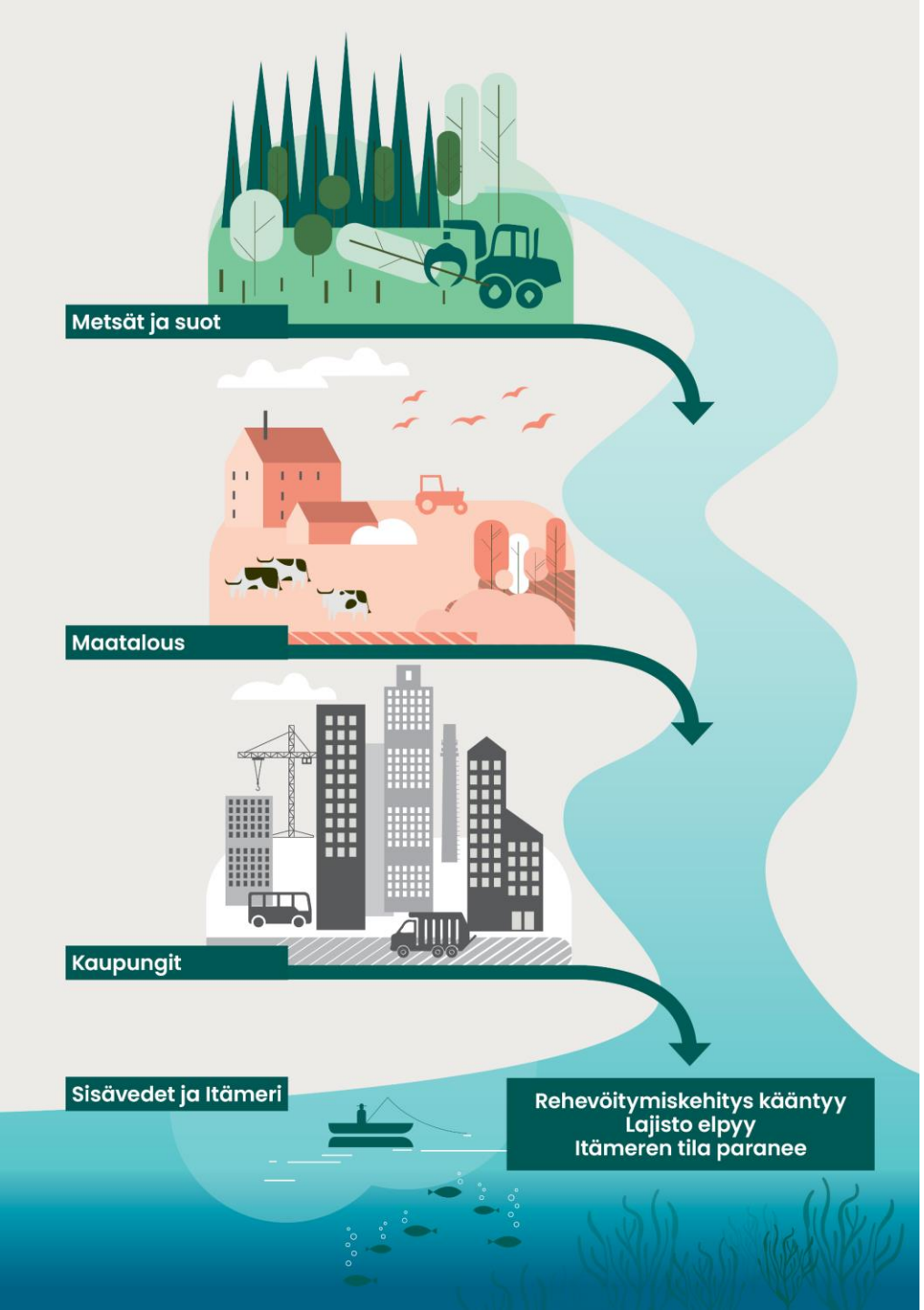
Suomen ympäristökeskuksen nostoja ennallistamissuunnitelman valmistelusta

Ympäristövaliokunta tiistai 5.5.2026
Ajankohtaiskatsaus ennallistamissuunnitelman valmisteluun

Erityisasiantuntija Aija Kukkala

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute



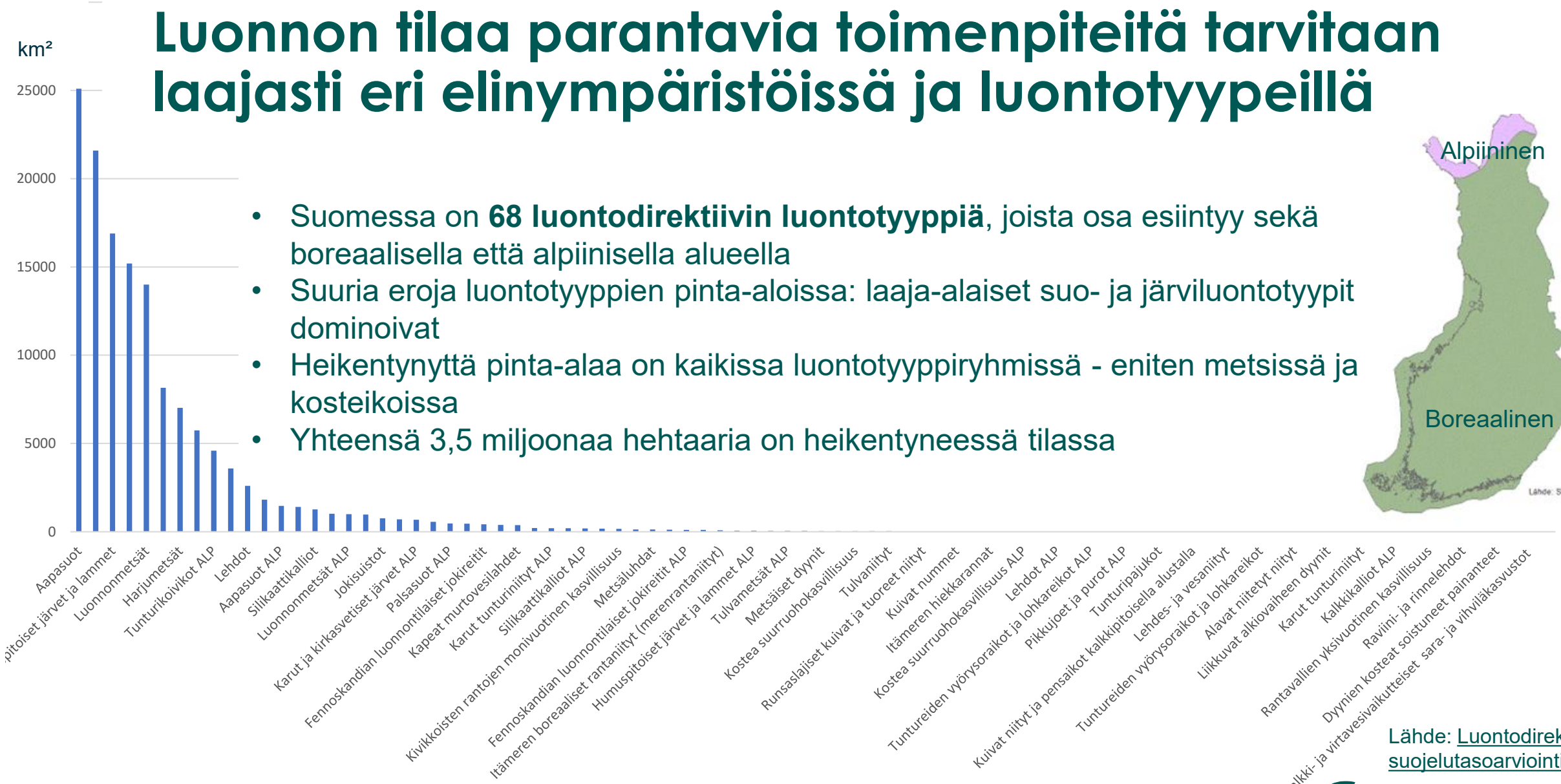
Ennallistamisen kokonaisvaltaisella suunnittelulla saadaan yhteishyötyjä

- Ennallistaminen (eli luonnon tilan parantaminen) turvaa luonnon monimuotoisuutta ja tukee vesistöjen tilan paranemista, ilmastotavoitteita ja ihmisten hyvinvointia
- Ennallistamalla panostetaan Suomen kokonaisturvallisuuteen
- Itämeren ennallistamistavoitteisiin pääseminen vaatii toimenpiteitä metsissä, soilla, pelloilla ja kaupungeissa
- **Panostetaan vaikuttavimpiin toimenpiteisiin, joilla varmistetaan luonnon tilan paraneminen ja estetään heikentyminen**

© Suomen ympäristökeskus. 2025.
Syke Policy Brief - Ennallistamalla luontoa investoidaan tulevaisuuteen

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Luonnon tilaa parantavia toimenpiteitä tarvitaan laajasti eri elinympäristöissä ja luontotyypeillä



- Suomessa on **68 luontodirektiivin luontotyyppiä**, joista osa esiintyy sekä boreaalisella että alpiinisella alueella
- Suuria eroja luontotyyppien pinta-aloissa: laaja-alaiset suo- ja järviluontotyypit dominoivat
- Heikentynyttä pinta-alaa on kaikissa luontotyyppiryhmissä - eniten metsissä ja kosteikoissa
- Yhteensä 3,5 miljoonaa hehtaaria on heikentyneessä tilassa

Tiedot luontotyyppien pinta-aloista pohjautuvat pitkäjänteisesti kerättyyn tutkittuun tietoon (koottu Sykessä v. 2007 asti)

Lähde: Luontodirektiivin suojelutasoarviointi 2025

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Ennallistamiseen on ohjattava nykyistä tehokkaammilla ohjauskeinoilla

Suojellaan ja ennallistetaan arvokkaimpia elinympäristöjä valtion mailla sekä yksityismailla

- Tehostetaan meren- ja vesienhoidon suunnitelmien toimeenpanoa
- Turvataan METSO- ja Helmi-ohjelmien rahoitus ja kasvatetaan tavoitteita

Ohjataan yhteiskunnan eri sektorien toimintaa luontohaittoja vähentävään suuntaan, esimerkiksi:

- Tehdään muutoksia ojituksia koskevaan lainsäädäntöön ojitusten vesistö- ja muiden luontohaittojen vähentämiseksi
- Varmistetaan lakimuutoksella, että hakkuissa jätetään riittävästi lahopuuta ja säästöpuita sekä riittävän leveät puustoiset suojavyöhykkeet vesistöjen varrelle
- Velvoitetaan hyvittämään luontohaitat ekologisen kompensaation ja luontohaittamaksun keinoin
- Vähennetään kemiallisten torjunta-aineiden ja lannoitteiden käyttöä

Ennallistaminen on pitkäjänteinen investointi tulevaisuuteen

- Ensimmäinen ennallistamissuunnitelma painottuu vuoteen 2030 mennessä toteutettaviin toimenpiteisiin, mutta sen toimeenpano jatkuu yli hallituskausien vuoteen 2050 asti.
- Toimeenpanoa tukisi sitoutuminen pitkäjänteiseen rahoituskehykseen ja strategiaan, jossa ennallistaminen kytkeytyy muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan.
    - Pitkän aikavälin suunnittelu mahdollistaa kustannusten hallinnan ja oikeudenmukaisen jakautumisen sekä ennallistamismarkkinan käynnistymisen.
- Tavoitteita edistäisi uuden luontolain säätäminen, jolla luontokadon hillintää voitaisiin ohjata kokonaisuutena.



Tietopohja ennallistamisesta, sen vaikutuksista ja hyödyistä kasvaa koko ajan

- Ennallistaminen tuottaa monenlaisia hyötyjä: mm. puhtaampia vesiä, laajempia virkistyskalastusmahdollisuuksia sekä terveellisiä kaupunkiympäristöjä
- Ennallistamista ja sen hyötyjä on tärkeää tutkia Suomessa
    - Ennallistamisen kustannuksia ja hyötyjä eri talouden tasoilla tutkitaan parhaillaan aktiivisesti Sykessä ja muissa tutkimusorganisaatioissa
- Syke tuottaa kansallisen ennallistamissuunnitelman vaikutusten arvioinnin (SOVA)

Kuva: Outi Isokääntä, Metsähallituksen luontopalvelut

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Syken ennallistamisen asiantuntijoiden yhteystiedot:

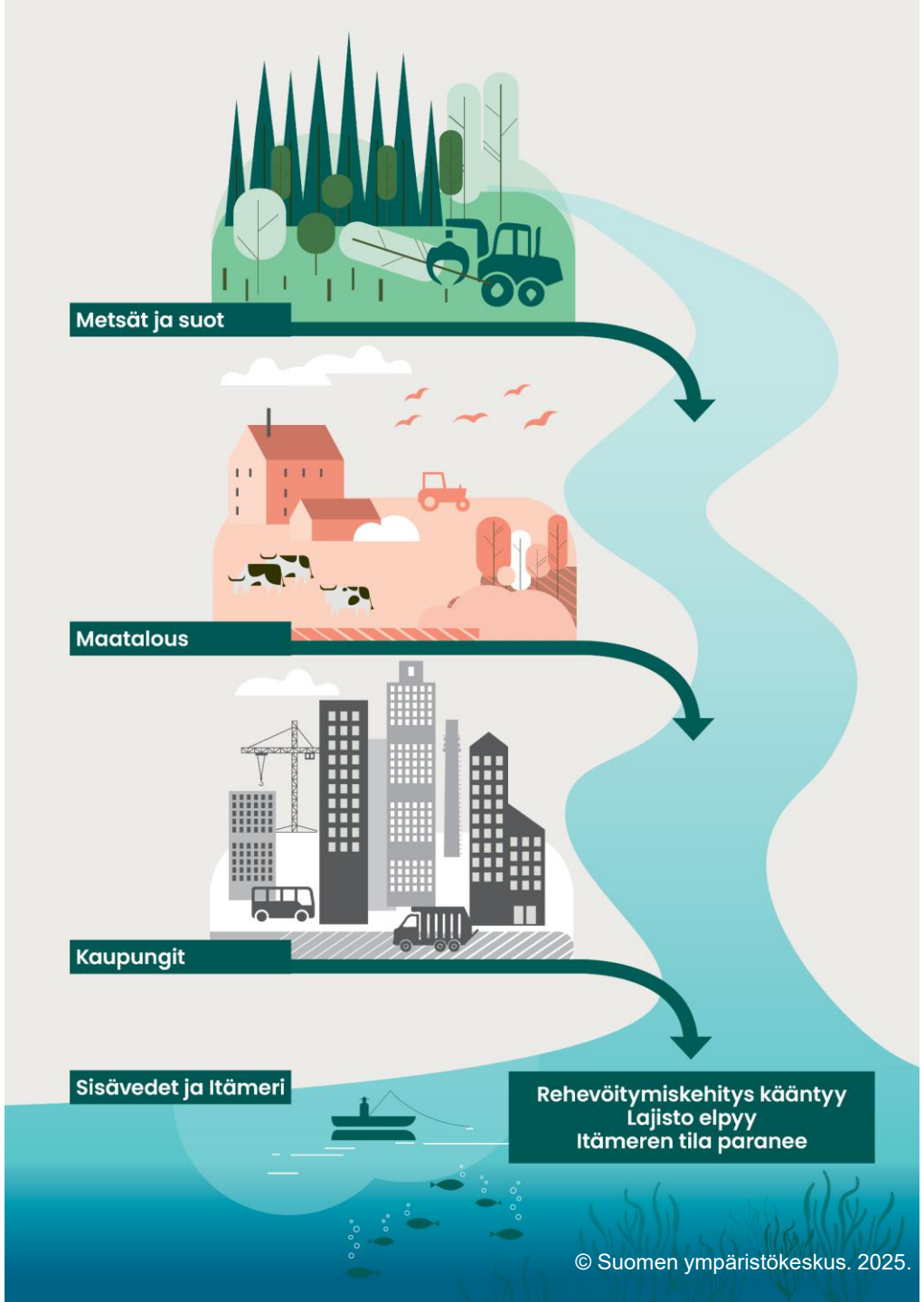
Metsäluonto
Kimmo Syrjänen 029 525 1666
Panu Halme 029 525 2426

Suoluonto
Antti Sallinen 029 525 1026
Merja Elo 029 525 1254

Maatalousympäristöt
Marjaana Toivonen
029 525 2194

Kaupunkiympäristöt
Kati Vierikko 029 525 2084

Sisävedet ja Itämeri
Mari Annala 029 525 1797
Samuli Korpinen 029 525 1811



© Suomen ympäristökeskus. 2025.

Luontotieto ja seuranta
Aapo Ahola 029 525 2234

Kansallinen ennallistamissuunnitelma, EU:n ennallistamisasetus
Aija Kukkala 029 525 1244
Marita Arvela 029 525 1320

Ennallistamisen lainsäädäntö
Minna Pappila 029 525 2233

Ennallistamisen kustannukset ja hyödyt
Sampo Pihlainen 029 525 2225

Vaikutusten arviointi (SOVA)
Tiina Piiroinen 029 525 1265

Kaikki sähköpostit ovat muotoa
etunimi.sukunimi@syke.fi

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Teemme tiedolla toivoa.

Lisätietoja: Erityisasiantuntija Aija Kukkala
aija.kukkala@syke.fi

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute